

MAGISTERSKÉ STUDIUM VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ A MANAGEMENTU NA 2. LÉKAŘSKÉ FAKULTĚ UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Karel DOHNAL, Eva PÝCHOVÁ

Ústav veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství 2. lékařské fakulty, Univerzita Karlova v Praze

Souhrn

V České republice dosud neexistuje v soustavě vzdělávacích programů obor zaměřený na magisterské studium veřejného zdravotnictví a managementu pro absolventy zdravotnických a humanitně orientovaných bakalářských programů, kterých je akreditováno již několik desítek. V současné době se na 2. lékařské fakultě UK využívají bakalářské obory optiky a optometrie, fyzioterapie a je dokončována příprava bakalářského studia ošetřovatelství, laboratorní metody a zobrazovací metody a aplikace ionizujícího záření. Pro školní rok 2003/2004 jsme požádali o akreditaci studijního programu Veřejné zdravotnictví, studijní obor Veřejné zdravotnictví a management. Uvádíme požadavky na uchazeče o studium, cíle studia, náplň studia a podmínky, které musí student splnit v průběhu studia. Uveden je profil absolventa a jeho všeobecné, odborné a speciální vědomosti a dovednosti.

Z toho vyplývá i charakteristika profesí a institucí, kde mohou absolventi uplatnit získané vzdělání.

Klíčová slova: Studijní obor; Studijní program; Veřejné zdravotnictví; Management.

Master's Studies of Public Health and Management at the Second Medical Faculty of Charles University in Prague

Summary

There is no study branch in the system of educational programmes focused on master's studies of public health and management for graduates of medical and art bachelor programmes in the Czech Republic. There are already a few dozen of them accredited. At present the following bachelor study branches are taught at the Second Medical Faculty of Charles University: optics and optometry and physiotherapy. Preparations for bachelor studies are being completed in the following areas: nursing, the laboratory method and the depicting method and ionizing irradiation application. For the school year 2003/2004 we have applied for accreditation of the public health service study programme which is part of the public health and management study branch. Requirements for study applicants, study aims, study contents and the conditions which must be met by students during their studies are mentioned. A profile of the graduate, his or her general, professional and special knowledge and skills are also mentioned. From these profiles a characterization of professions and institutions where graduates can apply the education gained can be obtained.

Key words: Study branch; Study programme; Public health service; Management.

Název předloženého studijního programu: *Veřejné zdravotnictví*

Název studijního oboru: *Veřejné zdravotnictví a management*

Typ předloženého studijního programu: *magisterský*

Standardní doba studia: *3 roky*

Forma studia: *prezenční*

Tabulka 1

Celkové počty hodin během studia

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	Celkem
1. Teorie (přednášky)	615	525	150	1290 = 49 %
2. Praktická výuka (semináře, cvičení)	165	165	120	450
3. Praxe	120	210	270	600
4. Diplomová práce			270	270
Celkem 1.–4.	900	900	810	2610
5. Zkouškové období	300	300	390	990
Celkem 1.–5.	1200	1200	1200	3600
6. Nekontaktní hodiny v době výuky	150	150	250	550
7. Nekontaktní hodiny v době zkoušek	100	100	300	500
Celkem 1.–7.	1450	1450	1700	4650

V České republice dosud neexistuje v soustavě vzdělávacích programů obor zaměřený na magisterské studium veřejného zdravotnictví a managementu pro absolventy zdravotnických a humanitně orientovaných bakalářských programů, kterých je akreditováno již několik desítek.

V současné době se na 2. lékařské fakultě Univerzity Karlovy (2. LF UK) vyučují bakalářské obory optika a optometrie, fyzioterapie a je dokončována příprava bakalářského studia ošetrovatelství, laboratorní metody a zobrazovací metody a aplikace ionizujícího záření.

Moderní pojetí veřejného zdravotnictví je těsně spjato se strategií WHO „Zdraví pro všechny v 21. století“. Jedním z cílů tohoto programu je vzdělávání zdravotnických pracovníků: „Do roku 2010 by všechny členské státy měly zajistit, aby pracovníci ve zdravotnictví i zaměstnanci dalších odvětví získali odpovídající vědomosti, postoje a dovednosti k ochraně a rozvoji zdraví.“

Na základě materiálu WHO „Zdraví pro všechny v 21. století“ je nutné vytvořit podmínky pro výzkumné projekty orientované na priority dlouhodobého rozvoje

programu „Zdraví pro všechny“. Tyto projekty musí poskytovat užitečné a snadno dostupné informace pro politiky, odborníky nejen z oblasti zdravotnictví,

Tabulka 2

Uspořádání předmětů podle pokynů směrnice 77/453/EHS

1. Teoretická a technická výuka	Přednášky	Stáže	Celkem	Ročník
A/Základní vědy				
Management – funkce a principy (plánování, organizování, vedení, kontrolování)	45	15	60	1
Řízení státní, nestátní, ústavní a terénní péče	30	60	90	2
Řízení lidských zdrojů/personální management	75		75	2+3
Ekonomika zdraví	60		60	2
Právní normy v řízení zdravotnictví	90		90	2+3
Metodologie odborné práce	30	15	45	2
Diplomový seminář	30		30	1
Zdravotnická angličtina (němčina, francouzština)	75		75	1
Epidemiologie	45	15	60	2
Hygiena životního prostředí	45	15	60	1+2
Programy prevence a ochrany zdraví	45	15	60	2+3
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	15	15	30	1
Sociální zabezpečení	30		30	1
Informatika	45	60	105	1+2
Základy obecné a veřejné ekonomie	60		60	1
Statistika	15	15	30	3
Povinně volitelné předměty				
Moderní ošetrovatelství	15	15	30	1+2
Podnikání ve zdravotnictví	15	15	30	1+2
Poradny podpory zdraví	15	15	30	1+2
První pomoc	15	15	30	1+2
B/Sociální vědy				
Domácí, komunitní a hospicová péče	30	60	90	1
Managerské role a dovednosti	45	15	60	1+2
Etika v řízení zdravotnictví	45		45	1
Komunikace, komunikační techniky	45	30	75	1
Zásady sociální práce a supervize v řízení zdravotnictví	45	15	60	2+3
Komunitní lékařství	45	15	60	2+3
Sociální politika	30		30	1
Demografie	30		30	1
Komplexní péče o rizikové skupiny	30		30	1
Zdravotní politika	45		45	1
Mezinárodní srovnání systémů zdravotní péče	30		30	2
Sociální pediatrie	30		30	2
Primární péče	60	15	75	2+3
Sociální práce v komunitě	30		30	1
Sociální gerontologie	15	15	30	3
Povinně volitelné předměty				
Rodinná politika	15	15	30	1+2
2. Praxe				
Zařízení ochrany veřejného zdraví		120	120	1
Organizace řízení ve zdravotnictví		120	120	2
Řízení fakultních nemocnic		120	120	2+3
Zařízení pro rizikové skupiny		120	120	3
Zařízení pro seniory		120	120	3

manažery, ale i pro širokou veřejnost. Vzdělávání odborné zdravotnické veřejnosti má podle zásad „Zdraví pro všechny v 21. století“ WHO připravovat odborníky pro poskytování kvalitních zdravotnických služeb od posilování a rozvoje zdraví přes prevenci a léčbu až po rehabilitaci a pomáhat překlenout rozdíly mezi individuálními zdravotnickými službami a zdravotní péčí v populačním měřítku. Všechny členské státy by měly mít adekvátní odbornou přípravu v oblasti veřejného zdravotnictví, a to zejména pokud jde o řízení a řešení praktických problémů.

Cíle studia studijního programu:

- 1) Cílem vzdělání je získat profesní kvalifikaci k poskytování individuální a skupinové péče s ohledem na potřeby zdravých, handicapovaných, nemocných, umírajících, rodinám a komunitám v souladu se strategií „Zdraví pro všechny v 21. století“. Týká se především podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění, poskytování informací a zdravotní výchovy stejně jako podpory osob v krizových situacích.
- 2) Cíle vzdělání a rozvoj profesní kvalifikace respektují základní principy evropské strategie WHO a plní základní funkce ve společnosti, podporuje rozvoj výzkumu, plánování, koordinaci a řízení služeb v oblasti zdravotní a sociální.
- 3) Cílem vzdělání je získání profesní kvalifikace pro výkon povolání v České republice s přesahem do celoevropského měřítku s hlavním akcentem na dostupnost primární péče a rovný přístup obyvatel.
- 4) Cílem studijního programu je získání profesní kvalifikace v oblasti profesí pro budoucí registraci a získání oprávnění v řízení státních a nestátních institucí v oblasti zdravotně sociální.
- 5) Cílem vzdělání je získání profesní kvalifikace, na kterou bude možné navázat postgraduálním vzděláváním v oblasti veřejného zdravotnictví

Přijímací řízení pro magisterský studijní program je dvoukolové. V prvním kole absolvuji zájemci písemné testy z oblasti zdravotní a sociální politiky a biologie člověka. Uchazeči s nejlepšími výsledky budou pozváni ke druhému kolu přijímacího řízení, při němž mají prokázat předpoklady pro zvolený obor v ústním pohovoru.

Státní závěrečná zkouška (SZZ) se skládá z těchto částí:

- Veřejné zdravotnictví (Zdravotní a sociální politika, Prevence a ochrana zdraví v komunitě)
- Management (Řízení zdravotní a sociální péče, Právo a zdraví, Ekonomika zdraví)
- Diplomová práce

Úvodní částí SZZ je obhajoba diplomové práce. Úspěšné obhájení je podmínkou pro připuštění k další části SZZ.

- Absolventi budou nacházet uplatnění v oblasti veřejného zdravotnictví v systému ochrany veřejného zdraví podle zákona 258/2000 Sb.
- Absolventi budou schopni pracovat ve vědeckých a výzkumných institucích.
- Absolventi budou schopni řídit zdravotnické a sociální instituce, neziskové organizace, nadace, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a pracovat v této oblasti jako auditoři a supervizoři.
- Absolventi budou připraveni pro koordinační práci v rámci EU na úseku zdravotní a sociální péče, ve výzkumné činnosti a zabezpečování mezinárodních aktivit v oblasti veřejného zdravotnictví.
- Absolventi budou vybaveni pro aktivity spojené s integrací do EU.
- Absolventi budou schopni pracovat v komunitních institucích – poradny zdravého způsobu života, v programech prevence civilizačních chorob atd.

Podpořeno grantem IGA 7346-3

Korespondence: Doc. MUDr. Karel Dohnal, CSc.
Univerzita Karlova v Praze
2. lékařská fakulta
Ústav veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství
V Úvalu 84
150 06 Praha-Motol
e-mail: karel.dohnal@lfmotol.cuni.cz

Do redakce došlo 20. 6. 2003